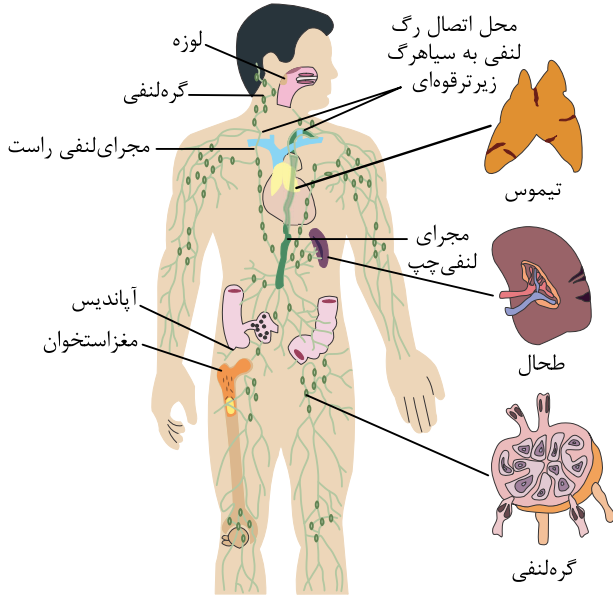

پاسخنامه تشریحی

۱ ۲ ۳ ۴ ۱

طبق شکل مقابل، لنف خارج شده از بازوی هر سمت به مجرای لنفی همان سمت وارد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) طبق شکل مقابل، تجمع گره‌های لنفی در محل‌های زانو، زیر بغل و کشاله ران وجود دارد.

۳) طبق شکل، لنف خروجی از هر دو پا به مجرای لنفی چپ وارد می‌شود.

۴) طبق شکل، لنف خروجی از نیمه راست سر و گردن به مجرای لنفی راست و لنف خروجی از نیمه چپ سر و گردن به مجرای لنفی چپ وارد می‌شود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲

انقباض بطن‌ها مرحله سوم چرخه ضربان قلب است که برای انجام آن جریان الکتریکی باید از گره دوم توسط دسته تارهای بین بطنی به سمت نوک قلب هدایت و سپس در دیواره بطن‌ها منتشر شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استراحت عمومی، مرحله اول چرخه ضربان قلب است. در طی این مرحله نیازی به منتشر شدن جریان الکتریکی در بطن‌ها و تولید پیام توسط گره دهلیزی بطنی نیست؛ چون این حفرات در حال استراحت هستند.

۲) انقباض دهلیز کوتاه‌ترین مرحله ضربان قلب است. برای منقبض شدن این حفرات، باید موج P ثابت شود. در زمان ثبت موج P جریان الکتریکی از گره پیشاهنگ به گره موجود در عقب دریچه سه لختی (گره دوم) منتقل می‌شود.

۳) گره دوم در عقب دریچه سه لختی (نه دولختی!) قرار گرفته است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳

هنگامی که پرده ماهیچه‌ای دیافراگم در هنگام بازدم به حالت استراحت درمی‌آید و گنبدی شکل می‌شود، فشار کمتری بر اندام‌های موجود در حفره شکمی وارد می‌کند. اگر قبل از بازدم، یک دم عمیق اتفاق افتاده باشد و هوای ذخیره دمی وارد شش‌ها شده باشد، این امکان وجود دارد که این حجم تنفسی که بیشترین حجم تنفسی (۳۰۰۰ میلی لیتر) نیز محسوب می‌شود، از حبابک‌ها ابتدا وارد نایزک‌های مبادله‌ای گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): منظور این گزینه، حجم باقی‌مانده است. این حجم بخشی از ظرفیت حیاتی شش‌ها نیست!

گزینه (۲): مطابق کتاب درسی هوای ذخیره بازدمی (۱۳۰۰ میلی لیتر) حجمی بیشتر از هوای باقی‌مانده (۱۲۰۰ میلی لیتر) داشته اما نسبت به هوای ذخیره دمی (۳۰۰۰ میلی لیتر) حجم کمتری دارد. اگرچه ارتعاش تارهای صوتی توسط هوای بازدمی اتفاق می‌افتد، اما دقت کنید که تارهای صوتی نسبت به بخش غضروفی ابتدای حنجره (اپی‌گлот) در ناحیه پایین‌تری (نه بالاتر!) قرار گرفته‌اند.

گزینه (۴): هوای ذخیره دمی همزمان با دم عمیق و انقباض ماهیچه‌های بین‌دنده‌ای خارجی و عضلات تنفسی گردنی به درون بدن هدایت می‌شود. به دنبال تحریک این ماهیچه‌ها هوای ذخیره دمی به بخش مبادله‌ای (دومین بخش عملکردی دستگاه تنفس) وارد می‌شود. عضلات بین‌دنده‌ای متصل به جنب، عضلات بین‌دنده‌ای داخلی هستند که انقباض آنها در بازدم عمیق رخ می‌دهد؛ نه دم.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴

مقطع عرضی سرخرگ‌ها بیشتر گرد دیده می‌شود. زیرا دیواره ضخیم‌تری دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): رشته‌های کشسان علاوه بر لایه پیوندی در لایه ماهیچه‌ای نیز دیده می‌شود.

گزینه (۲): دقت داشته باشید که سرخرگ ششی خون کم‌اکسیژن را حمل می‌کند. به قید «همواره» در این گزینه توجه کنید.

گزینه (۴): دریچه‌های سینی سرخرگی در ابتدای آئورت و سرخرگ ششی، در یک طرفه کردن جهت جریان خون نقش دارند.

۵ فاصله بیشتر یاخته‌های بدن انسان با مویرگ‌ها حدود 0.2 میلی‌متر است. همه مویرگ‌ها فقط از بافت پوششی تشکیل شده‌اند. فضای بین یاخته‌های پوششی اندک است اما دقت کنید که به‌طور مثال، در مویرگ‌های ناپیوسته فضای بین‌یاخته‌ای زیاد نیز وجود دارد که به شکل حفره بین‌یاخته‌ای دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): در زیر یاخته‌های پوششی همه مویرگ‌ها، غشای پایه متشکل از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی وجود دارد. اما توجه کنید که در همه مویرگ‌ها، این غشای پایه فقط مختص به مویرگ نیست؛ برای مثال در حبابک‌های ششی انسان غشای پایه مشترک بین یاخته‌های پوششی مویرگ و حبابک‌ها وجود دارد.

گزینه (۲): این گزینه برای مویرگ‌های قرار گرفته در بین سیاهرگ باب و فوق کبدی و همچنین مویرگ‌های قرار گرفته بین سرخرگ آوران و سرخرگ وایران در کلیه صدق نمی‌کند.

گزینه (۳): دقت کنید که در مویرگ‌های منفذدار، منافذ در غشای یاخته‌ها وجود دارد؛ نه در فاصله بین یاخته‌های مویرگ.

۱ ۲ ۳ ۴ ۶

ساده‌ترین آبشش‌ها، برجستگی‌های کوچک و پراکنده پوستی هستند، مانند آبشش‌های ستاره دریایی.

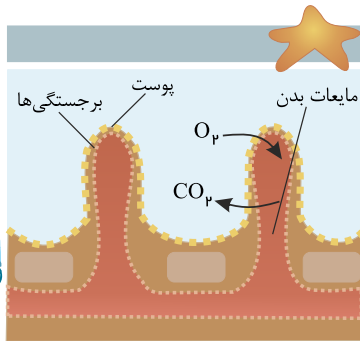
با دقت در شکل زیر دیده می‌شود که در حدفاصل آبشش‌ها (برجستگی‌های پوستی پراکنده) در این جانور، اتصال یاخته‌های پوست به یاخته‌های مجاری حاوی مایعات بدن غیرممکن است. بلکه در محل برجستگی‌های پوستی ستاره دریایی، یاخته‌های پوست به یاخته‌های مجاری حاوی مایعات بدن متصل هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): علاوه بر محل برجستگی‌های پوستی، در مجاورت یاخته‌های بدن نیز گاز کربن‌دی‌اکسید تولیدی توسط یاخته‌ها وارد مایعات بدن می‌شود تا نهایتاً در محل آبشش‌ها از بدن خارج شود.

گزینه (۳): در محل برجستگی‌های بدن، ضخامت یاخته‌های پوست از یاخته‌های احاطه‌کننده مایعات بدن بیشتر است.

گزینه (۴): همان‌طور که در شکل مشخص است، قطر مجاری حاوی مایعات بدن در آبشش‌های ستاره دریایی بیشتر از قطر مجاری واقع در زیر آبشش‌های این جانور است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۷

در ساختار همه رگ‌های خونی (سرخرگ‌ها، سیاهرگ‌ها و مویرگ‌ها) رشته‌های پروتئینی وجود دارد. توجه کنید که مویرگ‌ها نیز دارای غشای پایه (شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی) هستند.

دیواره مویرگ‌ها تنها از یک لایه یاخته پوششی به همراه غشای پایه ساخته شده است و استفاده از کلمه «دو لایه از دیواره» برای آنها نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): در همه رگ‌های خونی یاخته‌های بافت پوششی سنگفرشی وجود دارد. بیشترین یاخته‌های موجود در دیواره حبابک‌ها، یاخته‌های پوششی سنگفرشی هستند.

گزینه (۲): مویرگ‌ها فاقد ماهیچه صاف در لایه ماهیچه‌ای خود هستند.

گزینه (۴): این مورد فقط در ارتباط با سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌های بزرگ صادق است.

۸ با توجه به عنوان شدن «یاخته‌های ماهیچه قلب» در صورت سؤال، در کتاب درسی، این عبارت با دو تعریف آورده شده است که باعث ایجاد ابهام در حل این سوال شده است.

حالت (۱): ماهیچه قلب = لایه میانی قلب (شامل یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب + بافت پیوندی متراکم)

حالت (۲): ماهیچه قلب = بافت ماهیچه‌ای قلب

هر دو حالت بالا با توجه به متن، شکل کتاب درسی و تیتراهای کتاب قابل برداشت هستند.

با توجه به کلید سازمان سنجش، طراح تست، ماهیچه قلب را همان بافت ماهیچه‌ای قلب در نظر گرفته است.

بررسی همه موارد:

(الف) همه یاخته‌های زنده بدن برای پیک‌های شیمیایی دوربرد، گیرنده دارد. مثلاً همه یاخته‌ها برای هورمون تیروئیدی، گیرنده دارند.

(ب) بعضی یاخته‌های ماهیچه قلبی ویژگی‌هایی دارند که آنها را برای تحریک خودبه‌خودی قلب، اختصاصی کرده است.

(ج) یکی از ویژگی‌های یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب ارتباط آنها از طریق صفحات بینابینی (درهم رفته) است. ارتباط یاخته‌ای در این صفحات باعث می‌شود پیام انقباض و استراحت به سرعت بین یاخته‌های ماهیچه قلب منتشر شود و قلب در انقباض و استراحت مانند یک توده یاخته‌ای واحد عمل کند؛ پس می‌توان گفت به دلیل وجود صفحات بینابینی، همه یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب، توانایی هدایت پیام الکتریکی را دارند.

د) متاسفانه برخلاف عنوان شدن فید «بسیاری» در متن کتاب درسی، طراح کنکور با این تفکر که هر چیزی که همه را شامل نشود، با عنوان «فقط برخی از» از آن یاد می‌کند. در نتیجه این گزینه را درست در نظر گرفته است.

۹) تنظیم اصلی جریان خون در مویرگ‌ها بر اساس نیاز بافت به اکسیژن و مواد مغذی با تنگ و گشاد شدن سرخرگ‌های کوچک انجام می‌شود که قبل از مویرگ‌ها قرار دارند. در سرخرگ‌های کوچک‌تر، میزان رشته‌های کشسان (ارتجاعی)، کمتر و میزان ماهیچه‌های صاف، بیشتر است. (تأیید گزینه «۴» و رد گزینه «۳»)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ابتدای بعضی از مویرگ‌های خونی حلقه‌ای ماهیچه‌ای هست که میزان جریان خون در آنها را تنظیم می‌کند و به آن بنداره مویرگی گویند. گزینه «۲»: دیواره همه سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌ها از سه لایه اصلی تشکیل شده است.

۱۰) همه کیسه‌های هوادار عقبی به صورت جفت وجود دارند، اما یکی از کیسه‌های هوادار جلویی به صورت جفت وجود ندارد. گزینه «۲»: همه کیسه‌های هوادار جلویی در محل دوشاخه شدن نای قرار ندارند.

گزینه «۳»: کیسه‌های هوادار که کارایی تنفس پرندگان را افزایش می‌دهند، دارای نقش اصلی نیستند. گزینه «۴»: پرندگان میان‌بند (دیافراگم) ندارند.

۱۱) فقط مورد «الف» درست است.

بررسی گزینه‌ها:

الف: جریان الکتریکی از طریق سه مسیر بین‌گرهی، به گره دهلیزی - بطنی منتقل می‌شود.

ب: جریان الکتریکی در نهایت، توسط تارهای عضلانی (نه تخصص یافته یعنی شبکه هادی قلب!) به نوک قلب هدایت می‌شود.

ج: دسته تارهای تخصص یافته قلب در قسمتی از دهلیز وجود دارند.

د: با توجه به ۷ فصل ۴ دم، پس از گره دهلیزی بطنی، رشته‌هایی از بافت هادی که در دیواره بین دو بطن وجود دارند به دو مسیر راست و چپ تقسیم می‌شوند. (نه بلافاصله)

۱۲) در نقطه A دریچه‌های سینی بسته و دریچه‌های دهلیزی - بطنی باز هستند.

در نقطه B دریچه‌های سینی باز و دریچه‌های دهلیزی - بطنی بسته هستند.

در نقطه C دریچه‌های سینی باز و دریچه‌های دهلیزی - بطنی بسته هستند.

در نقطه D دریچه‌های سینی بسته و دریچه‌های دهلیزی - بطنی باز هستند.

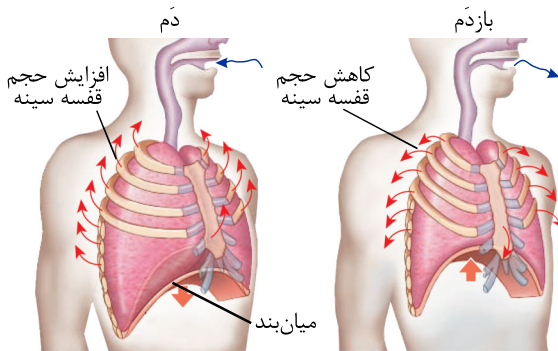
۱۳) در هر نوع بازدِم (عادی و عمیق) ماهیچه‌های دیافراگم و بین‌دنده‌ای خارجی که مسئول دم هستند، به حالت استراحت در می‌آیند. ماهیچه‌های بین‌دنده‌ای خارجی مسئول دم هستند و در بازدِم نقشی ایفا نمی‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست. فقط در بازدِم عمیق است که این ماهیچه‌ها به کمک عوامل معمول می‌آیند.

گزینه «۲»: نادرست. انقباض ماهیچه‌های گردن در دم عمیق اتفاق می‌افتد نه هر نوع دم.

گزینه «۳»: نادرست. این جمله برای تنفس آرام و طبیعی درست است و در تنفس عمیق ماهیچه‌های دیگری نیز نقش قابل توجه ایفا می‌کنند.

۱۴) پیام بین دو سلول ماهیچه‌ای قلب در دهلیزها و بطن‌ها از محل اتصال تارهای ماهیچه‌ای منتشر می‌شود.

۱۵) پس از شنیدن صدای اول قلب، دهلیزها شروع به خون‌گیری از سیاهرگ‌ها می‌کنند. دریچه‌های سینی به هنگام صدای اول قلب باز می‌شوند و دریچه‌های دولختی و سه‌لختی بسته شده و سپس صدای اول ایجاد می‌شود.

۱۶) دیافراگم اصلی‌ترین نقش را در تنفس آرام و طبیعی دارد که در هنگام دم مسطح می‌باشد و در این هنگام حدود $\frac{1}{3}$ از هوای جاری (هوای مرده) در مجاری تنفسی باقی می‌ماند و به هنگام دم دنده‌ها به سمت بالا و بیرون و جناغ به سمت جلو حرکت می‌کند.

۱۷) سرخرگ ششی، خون تیره را از بطن راست ولی سرخرگ آئورت، خون روشن را از بطن چپ خارج می‌کند و چهار سیاهرگ کوچک ششی خون روشن را وارد دهلیز چپ می‌کنند و دو سیاهرگ بزرگ زیرین و زیرین و همچنین یک سیاهرگ کرونری (اکلیلی) خون تیره را به دهلیز راست وارد می‌کنند.

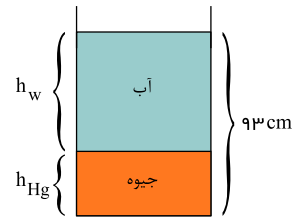

بیاوریم. به همین منظور، قبل از هر چیزی رابطه بین جرم‌ها را نوشته، سپس جرم را برحسب چگالی و حجم می‌نویسیم تا یک معادله برحسب ارتفاع مایعات به دست بیاید. سپس با تشکیل یک دستگاه دو معادله دو مجهولی، ارتفاع مایعات و پس از آن فشار وارد بر کف ظرف را محاسبه می‌کنیم. یعنی:

$$m_{Hg} = 5m_W$$

$$(\rho V)_{Hg} = 5(\rho V)_W \xrightarrow[A=\text{ثابت}]{V_{\text{حجم}}=Ah} \rho_{Hg} h_{Hg} = 5\rho_W h_W$$

$$\rightarrow 13,6h_{Hg} = 5(1)h_W \rightarrow h_W = 2,72h_{Hg} \xrightarrow{h_W+h_{Hg}=93} \begin{cases} h_{Hg} = 25\text{cm} \\ h_W = 68\text{cm} \end{cases}$$

$$\text{میانگ دو طرف } P_T = P_W + P_{Hg} = \rho_W gh_W + \rho_{Hg} gh_{Hg} = 1000 \times 10 \times \frac{68}{100} + 13600 \times 10 \times \frac{25}{100}$$

$$\rightarrow P_T = 6800\text{Pa} + 34000\text{Pa} = 40,8\text{kPa}$$

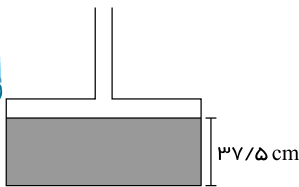
1 2 3 4 23

$$V_1 = A_1 h_1 \Rightarrow V_1 = 20 \times 5 = 100\text{cm}^3$$

$$V_2 = A_2 h_2 \Rightarrow V_2 = 80 \times 40 = 3200\text{cm}^3$$

حجم قسمت باریک 100cm^3 و حجم قسمت پایین 3200cm^3 است پس با خارج کردن 3000cm^3 از ظرف، حجم 100cm^3 از قسمت باریک و حجم 2000cm^3 از قسمت پایین خارج می‌شود. پس حجم مایع در ظرف پایین 3000cm^3 می‌شود پس ارتفاع آن برابر است با:

$$V = Ah \Rightarrow 3000 = 80 \times h \Rightarrow h = 37,5\text{cm}$$

یعنی در مجموع $7,5\text{cm} = 2,5 + 5$ از ارتفاع مایع کم می‌شود، پس:

$$\Delta P = \rho g \Delta h \Rightarrow \Delta P = 0,4 \times 10^3 \times 10 \times 7,5 \times 10^{-2} = 300\text{Pa}$$

$$\Delta F = \Delta P \times A_{\text{کف}} = 300 \times 80 \times 10^{-2} = 2,4\text{N}$$

حال وزن مایع را به دست می‌آوریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \rho V \Rightarrow m = 0,4 \times 3000 = 1200\text{g} = 1,2\text{kg}$$

$$W = mg = 1,2 \times 10 = 12\text{N}$$

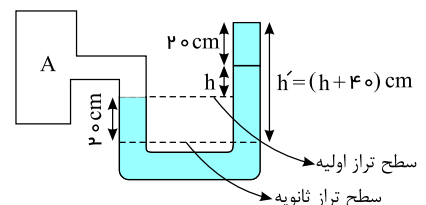
$$\frac{\Delta F}{W} = \frac{2,4}{12} = 0,2$$

با افزایش فشار مخزن A، آب در شاخه سمت چپ پایین می‌آید و در شاخه سمت راست بالا می‌رود. اگر آب به اندازه x پایین بیاید، با

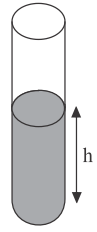
توجه به برابری سطح مقطع دو شاخه، آب در شاخه سمت راست نیز به اندازه x بالا می‌رود.

$$\left. \begin{aligned} P_A &= \rho gh + P_0 \\ P'_A &= \rho gh' + P_0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow P'_A - P_A = \rho g(h' - h) \xrightarrow[h' - h = 40\text{cm} = 0,4\text{m}]{\rho = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}} P'_A = P_A$$

$$= 1000 \times 10 \times 0,4 = 4000\text{Pa} = 4\text{kPa}$$

ابتدا ارتفاع $0,48\text{kg}$ را در داخل استوانه به شعاع قاعده 2cm محاسبه می‌نماییم: 1 2 3 4 25

$$A = \pi r^2 \rightarrow A = 3 \times 2^2 = 12 \text{ cm}^2$$

$$V = \frac{m}{\rho} \xrightarrow{V=Ah} 12 \times h = \frac{0.48 \times 10^3}{0.8} \rightarrow h = 50 \text{ cm}$$

حال فشار حاصل از 50 cm الکل را با فشار حاصل از h' ستون جیوه برابر قرار می‌دهیم:

$$P = (\rho g h)_{\text{الکل}} = (\rho g h')_{\text{جیوه}} \rightarrow (\rho h)_{\text{الکل}} = (\rho h')_{\text{جیوه}}$$

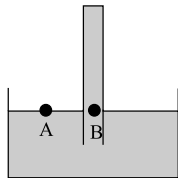
$$\rightarrow h' = h_{\text{جیوه}} = \frac{0.816 \times 50}{13.6} = 3 \text{ cm} \rightarrow P = 3 \text{ cmHg}$$

$$P_{\text{کل}} = P + P_0 \rightarrow P_{\text{کل}} = 3 + 76 = 79 \text{ cmHg} = 790 \text{ mmHg}$$

در گام اول، فشاری که مایع به ته لوله وارد می‌کند را حساب می‌کنیم و سپس آن را به سانتی‌متر جیوه تبدیل می‌کنیم:

$$P = \frac{F}{A} = \frac{1.16}{3 \times 10^{-4}} = 3866.67 \text{ Pa} \xrightarrow{\div 1360} 2.8 \text{ cmHg}$$

در گام دوم، اصل هم‌ترازی را برای یک نقطه روی سطح مایع و یک نقطه هم‌تراز درون لوله می‌نویسیم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = P_{\text{مایع}} + P_{\text{ته لوله}} \Rightarrow 75 = P_{\text{مایع}} + 20 \Rightarrow P_{\text{مایع}} = 55 \text{ cmHg}$$

در گام سوم، ارتفاع سانتی‌متر جیوه را بر حسب ارتفاع مایع به دست می‌آوریم:

$$\rho_{\text{مایع}} h_{\text{مایع}} = \rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}} \Rightarrow h_{\text{مایع}} = 4 \times 55 = 220 \text{ cm}$$

با ورود جسم در آب داخل ظرف، نیروسنج به اندازه نیروی شناوری، عدد کوچک‌تر از قبل و ترازو عدد بیشتری از قبل را نشان می‌دهد.

به عبارتی داریم:

$$F_p = F_1 + F_b \rightarrow F_p - F_1 = F_b$$

$$F_f = F_p - F_b \rightarrow F_p - F_f = F_b$$

$$\rightarrow |F_p - F_1| = |F_f - F_p|$$

با توجه به اصل پاسکال، تغییر فشار ایجاد شده برای همه نقاط یکسان است. اگر افزایش نیرویی که ظرف به سطح افقی وارد می‌کند را

F_1 و نیرویی که آب به کف ظرف وارد می‌کند را F_p بنامیم، داریم:

$$\frac{F_p}{A_p} = \frac{W_1}{A_1} \Rightarrow F_p = \frac{A_p}{A_1} W_1 = \frac{10 \times 10}{2} W_1 \Rightarrow F_p = 50 W_1, F_1 = W_1$$

فشار در یک نقطه از شاره از رابطه $P = \rho g h + P_0$ به دست می‌آید که h فاصله عمودی نقطه تا سطح آزاد مایع است.

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{\rho g h_A + P_0}{\rho g h_B + P_0} = \frac{1000 \times 10 \times (0.05 \sin 53^\circ) + 100 \times 10^3}{1000 \times 10 \times (0.08 + 0.15 \sin 53^\circ) + 100 \times 10^3}$$

$$\xrightarrow{\text{از همه جملات } 10^3 \text{ ساده می‌کنیم}} \frac{P_A}{P_B} = \frac{10(0.05 \times 0.8) + 100}{10(0.08 + 0.15 \times 0.8) + 100} = \frac{100.4}{102} \xrightarrow{\text{ضرب در 10}} \frac{1004}{1020} = \frac{251}{255}$$

هر سه گزاره صحیح هستند.

$$\text{یون } 5 \equiv 2Al^{3+} \equiv 3S^{2-} \Rightarrow Al_p S_p \equiv 5 \text{ یونینیم سولفید}$$

$$10g Al_p S_p \times \frac{1 \text{ mol } Al_p S_p}{150g Al_p S_p} \times \frac{5 \times 6.02 \times 10^{23} \text{ یون}}{1 \text{ mol } Al_p O_p} \approx 2 \times 10^{23} \text{ یون}$$

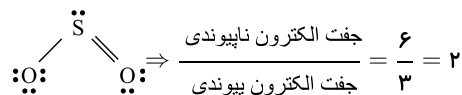
$$\frac{S \text{ جرم}}{Al \text{ جرم}} = \frac{2 \times 27}{3 \times 64} = \frac{16}{9}$$

عنصر X گوگرد است که از گروه 16 است و با گرفتن دو الکترون به آرایش گاز نجیب آرگون می‌رسد.

ب) عنصر A سیلیسیم است و با هیدروژن ترکیبی به صورت AH_4 تشکیل می‌دهد.

پ) XO_4 همان SO_4 است. ساختار لوویس این ترکیب را رسم می‌کنیم:

(ت)

$${}_{14}A : [{}_{10}Ne]3s^2 3p^2 \Rightarrow \text{مجموع } n + l \text{ آخرین زیرلایه برابر } 8 \text{ است که برابر شمار عناصر موجود در دوره سوم است.}$$

مجموع عدد کوانتومی اصلی و فرعی الکترون‌های آخرین زیرلایه برابر ۸ است که برابر شمار عناصر موجود در دوره سوم است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۳

نام یون	کلرید	اکسید	یدید	فسفید	یون آلومینیم	یون نیتريد	یون کلسیم	یون لیتیم
نماد	Cl^-	O^{2-}	I^-	P^{3-}	Al^{3+}	N^{3-}	Ca^{2+}	Li^+

جمع جبری بارها برابر است با:

$$-4 = -1 - 2 - 1 - 3 + 3 - 3 + 2 + 1$$

در ترکیب یونی متشکل از لیتیم و یدید، شمار آنیون‌ها با شمار کاتیون‌ها برابر است: LiI

عبارت‌های (پ) و (ت) درست‌اند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۴

$$A : [{}_{10}Ne]3s^2 3p^4 \rightarrow 16s$$

$$X^{2+} : \dots 3d^1 \Rightarrow X : [{}_{18}Ar]3d^1 4s^2 \Rightarrow {}_30Zn$$

(آ) $(Zn)X$ در گروه ۱۲ قرار دارد.

$$30 - 16 = 14 \text{ (ب)}$$

پ) X همان عنصر (Zn) و A همان عنصر (S) است، فرمول ترکیب یونی این دو عنصر ZnS است.

ت) عنصر A (S) با D هم‌گروه (گروه ۱۶) و با E (13) هم‌دوره (دوره سوم) است.

عناصرهای A ، M ، E و X به ترتیب اکسیژن، فسفر، اسکندیم و برم هستند. با بررسی ترکیب‌های یونی حاصل از فلز E با

سه نافلز دیگر می‌توانیم به جواب سؤال برسیم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۵

$$A \text{ و } E \text{ از ترکیب حاصل } E^+ A^{2-} \Rightarrow E_2 A_3$$

$$M \text{ و } E \text{ از ترکیب حاصل } E^{3+} M^{3-} \Rightarrow EM$$

$$X \text{ و } E \text{ از ترکیب حاصل } E^{3+} X^- \Rightarrow EX_3$$

در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ فرمول یکی از ترکیب‌های E به درستی آورده شده است؛ بنابراین پاسخ سؤال گزینه «۲» است.

عبارت‌های «آ»، «پ» و «ت» درست‌اند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۶

ابتدا آرایش الکترونی عنصرهای داده شده را رسم می‌کنیم.

آرایش الکترونی فشرده	آرایش الکترون - نقطه‌ای	آرایش الکترونی فشرده	آرایش الکترون - نقطه‌ای
${}_{13}A : [{}_{10}Ne]3s^2 3p^1$	$\cdot \overset{\cdot}{A}$	${}_{31}B : [{}_{2}He]2s^2 2p^3$	$\cdot \overset{\cdot}{B}$
${}_{17}E : [{}_{10}Ne]3s^2 3p^5$	$\cdot \overset{\cdot}{E}$	${}_{29}D : [{}_{18}Ar]3d^1 4s^1$	

(آ) در آرایش الکترون - نقطه‌ای عنصرهای A و B سه الکترون جفت نشده وجود دارد.

(ب) در شرایط مناسب، عنصرهای E و B می‌توانند با گرفتن الکترون به ترتیب به یون‌های E^- و B^{3-} تبدیل شوند.

(پ) در بیرونی‌ترین زیرلایه عنصرهای A و D ، یک الکترون وجود دارد.

ت) عنصر E همان کلر است که از مولکول‌های دو اتمی Cl_2 تشکیل شده و خاصیت رنگ‌بری و گندزدائی دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۷

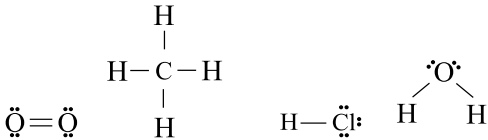
$$\text{یون } ۳ \text{ mol} = \frac{۱ \text{ mol MgS}}{۵۶ \text{ g MgS}} \times \frac{۲ \text{ mol}}{۱ \text{ mol MgS}} = ۸۴ \text{ g MgS} \times \frac{۱ \text{ mol MgS}}{۵۶ \text{ g MgS}} \times \frac{۲ \text{ mol}}{۱ \text{ mol MgS}}$$

$$\text{یون مثبت } ۰,۶ \text{ mol} = \frac{۱ \text{ mol Na}_3\text{N}}{۸۳ \text{ g Na}_3\text{N}} \times \frac{۳ \text{ mol}}{۱ \text{ mol Na}_3\text{N}} = ۱۶,۶ \text{ g Na}_3\text{N} \times \frac{۱ \text{ mol Na}_3\text{N}}{۸۳ \text{ g Na}_3\text{N}} \times \frac{۳ \text{ mol}}{۱ \text{ mol Na}_3\text{N}}$$

$$\frac{۳}{۰,۶} = ۵$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۸ مدل‌های a, b, c, d, e به ترتیب به مولکول‌های O_2, H_2O, NF_3, HCl و CH_4 مربوط است.

با توجه به ساختار مولکول‌های CH_4, HCl, H_2O ، مجموع شمار جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در این مولکول‌ها با هم یکسان است.

بررسی عبارت‌های درست:

$$\frac{۲ \times ۲}{۲ \times ۱} = ۲ : H_2O \text{ و } O_2$$

۳) به دلیل وجود اتم‌های H در مولکول‌های CH_4, HCl, H_2O ، همه اتم‌ها به آرایش هشتایی نرسیده‌اند. (فقط اتم‌های O, Cl, C به آرایش هشتایی رسیده‌اند).

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۹

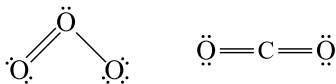
$$\frac{\text{شمار جفت الکترون‌های پیوندی اوزون}}{\text{شمار جفت الکترون‌های پیوندی اکسیژن}} = \frac{۳}{۲} = ۱,۵$$

عبارت‌های (آ)، (ب) و (ت) درست‌اند.

(آ) واکنش تبدیل اوزون به اکسیژن، یک واکنش برگشت‌پذیر است، در حالی که زنگ زدن آهن برگشت‌ناپذیر می‌باشد.

(ب) مولکول O_3 برخلاف مولکول O_2 قطبی است و جاذبه بین‌مولکولی در اوزون بیشتر از جاذبه بین‌مولکولی در گاز اکسیژن است. به همین دلیل نقطه جوش اوزون بالاتر از گاز O_2 است.

(پ) مولکول اوزون خمیده است؛ در حالی که مولکول کربن‌دی‌اکسید، خطی می‌باشد.

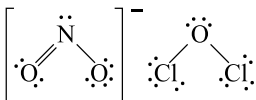
(ت) آلوتروپ سنگین اکسیژن همان O_3 است که در صنعت از آن برای گندزدایی میوه‌ها، سبزیجات و از بین بردن جانداران ذره‌بینی آب استفاده می‌شود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۰ مس (I) اکسید دارای فرمول Cu_2O است که یک مول از آن شامل سه مول یون (دو مول Cu^+ و یک مول O^{2-}) می‌باشد.

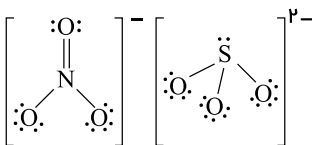
فرمول ترکیب‌های داده‌شده به ترتیب Cl_4O_5, N_2O_4, P_2O_5 و N_2O_3 است که در میان آن‌ها، یک مول N_2O_3 دارای شش مول اتم (دو مول N و چهار مول O) می‌باشد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۱ بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

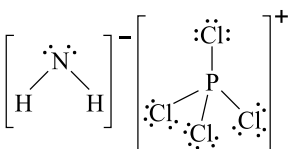

گزینه «۲»:

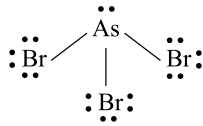
گزینه «۳»: فرمول یون‌های پرمنگنات و سولفات به ترتیب به صورت MNO_4^- و SO_4^{2-} است.

گزینه «۴»:

ردیف ۳) فرمول شیمیایی نیتروژن دی‌اکسید به صورت NO_2 است.
ردیف ۴) آرسنیک تری‌برمید $AsBr_3$

$$p \cdot e = 3 \quad \frac{p \cdot e}{n \cdot e} = \frac{3}{10}$$

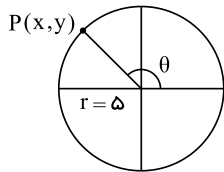
$$a + \frac{1}{a} = 2 \xrightarrow{\times a} a(a + \frac{1}{a}) = 2a$$

$$a^2 + 1 = 2a \rightarrow a^2 + 1 - 2a = 0 \rightarrow (a - 1)^2 = 0 \rightarrow a = 1$$

$$\sin x = 1 \rightarrow \cos x = 0 \rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x = 1^2 + 0^2 = 1$$

فرض کنیم $\sin x = a$ (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۶)

(۱) (۲) (۳) (۴) (۴۷)

می‌دانیم در دایره با شعاع غیر از یک، $(r \neq 1)$ سینوس یک زاویه برابر است با:

$$\sin \theta = \frac{y}{r} = \frac{y}{5} = \frac{1}{4} \Rightarrow y = \frac{5}{4}$$

از طرفی طبق رابطه $x^2 + y^2 = r^2$ داریم:

$$\begin{aligned} x^2 &= r^2 - y^2 = 5^2 - \left(\frac{5}{4}\right)^2 = 25\left(1 - \frac{1}{16}\right) \\ &= 25 \times \frac{15}{16} \Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{25 \times 15}{16}} = \pm \frac{5}{4} \sqrt{15} \xrightarrow[\text{ربع دوم}]{x < 0} x = -\frac{5}{4} \sqrt{15} \end{aligned}$$

(۱) (۲) (۳) (۴) (۴۸)

$$\frac{3 \sin^2 x + 5 \cos^2 x + 3}{4 \cos^2 x - 2 \sin^2 x + 1} = 3 \rightarrow 3 \sin^2 x + 5 \cos^2 x + 3 = 12 \cos^2 x - 6 \sin^2 x + 3$$

$$\rightarrow 9 \sin^2 x = 7 \cos^2 x \rightarrow \frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} = \frac{7}{9} = \tan^2 x$$

(۱) (۲) (۳) (۴) (۴۹)

$$\triangle HBC : \hat{HBC} = 75^\circ, \hat{BHC} = 90^\circ \Rightarrow \hat{HCB} = 15^\circ$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \sin(\hat{HCB}) &= \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{وتر}} \Rightarrow \sin 15^\circ = \frac{HB}{BC} \Rightarrow \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{2}}{BC} \\ \Rightarrow \frac{\sqrt{2}(\sqrt{3} - 1)}{4} &= \frac{\sqrt{2}}{2BC} \Rightarrow BC = \frac{2}{\sqrt{3} - 1} \times \frac{\sqrt{3} + 1}{\sqrt{3} + 1} = \frac{2(\sqrt{3} + 1)}{2} \Rightarrow BC = \sqrt{3} + 1 \end{aligned}$$

$$\triangle ABC : \tan(\hat{ACB}) = \frac{AB}{BC} \Rightarrow \tan 60^\circ = \frac{AB}{\sqrt{3} + 1} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{AB}{\sqrt{3} + 1} \Rightarrow AB = 3 + \sqrt{3}$$

بررسی گزینه‌ها: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵۰

الف) درست زیرا:

$$\begin{aligned} \sin^r \theta - \cos^r \theta &= (\underbrace{\sin^r \theta + \cos^r \theta}_1)(\sin^r \theta - \cos^r \theta) = \sin^r \theta - \cos^r \theta \\ &= \sin^r \theta - (1 - \sin^r \theta) = \sin^r \theta - 1 + \sin^r \theta = 2 \sin^r \theta - 1 \end{aligned}$$

ب) درست زیرا:

$$\begin{aligned} \tan^r \theta - \sin^r \theta &= \frac{\sin^r \theta}{\cos^r \theta} - \sin^r \theta = \frac{\sin^r \theta - \sin^r \theta \cos^r \theta}{\cos^r \theta} \\ &= \frac{\sin^r \theta (1 - \cos^r \theta)}{\cos^r \theta} = \frac{\sin^r \theta \times \sin^r \theta}{\cos^r \theta} = \sin^r \theta \tan^r \theta \end{aligned}$$

پ) نادرست زیرا:

$$\begin{aligned} \cos^r \theta - \cot^r \theta &= \cos^r \theta - \frac{\cos^r \theta}{\sin^r \theta} = \frac{\cos^r \theta \sin^r \theta - \cos^r \theta}{\sin^r \theta} \\ &= \frac{\cos^r \theta (\sin^r \theta - 1)}{\sin^r \theta} = -\frac{\cos^r \theta \cos^r \theta}{\sin^r \theta} = -\cot^r \theta \cos^r \theta \end{aligned}$$

همان طور که می‌دانیم مساحت مثلث ABC را می‌توان از روابط زیر پیدا کرد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵۱

$$\begin{cases} S = \frac{1}{2} AB \times AC \times \sin 60^\circ \\ S = \frac{1}{2} AB \times BC \times \sin 45^\circ \end{cases} \Rightarrow AC \times \sin 60^\circ = BC \times \sin 45^\circ$$

$$\Rightarrow 10\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2} = BC \times \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow 30 = \sqrt{2} BC \Rightarrow BC = \frac{30}{\sqrt{2}} \Rightarrow BC = 15\sqrt{2}$$

بررسی گزینه‌ها: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵۲

الف) درست

ب) نادرست: مثال نقض: $\sqrt[4]{a} > \sqrt[3]{a} \Rightarrow 0 < a < 1$

ج) نادرست: $\sqrt[3]{-0.1} > -\sqrt[4]{0.1}$

د) نادرست: مثال نقض: $-1 < a < 0 \Rightarrow a^6 > a^{10} \Rightarrow a^5 < a^{11}$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۳

می‌دانیم A و B متمم یکدیگرند در نتیجه: $\sin A = \cos B$.

$$\sin^r A + \cos^r B = \sin^r A + \sin^r A = 2 \sin^r A$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۴

$$\sin x - \cos x = m \xrightarrow{\text{به توان ۲}} \underbrace{\sin^2 x + \cos^2 x}_1 - 2 \sin x \cos x = m^2$$

$$\Rightarrow 1 - 2 \sin x \cos x = m^2 \Rightarrow \sin x \cos x = \frac{1 - m^2}{2}$$

$$\sqrt{\tan x + \cot x} = \sqrt{\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x}} = \sqrt{\frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\cos x \sin x}} = \sqrt{\frac{1}{\frac{1-m^2}{2}}} = \sqrt{\frac{2}{1-m^2}}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۵

$$\begin{aligned} A &= \frac{(1 - \sin^2 \alpha)(1 + \sin^2 \alpha) + (1 - \cos^2 \alpha)(1 + \cos^2 \alpha) - 2 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha}{\cos^2 \alpha} \\ &= \frac{1 - \sin^4 \alpha + 1 - \cos^4 \alpha - 2 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha}{\cos^2 \alpha} \\ &= \frac{2 - (\sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha + 2 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha)}{\cos^2 \alpha} = \frac{2 - (\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha)^2}{\cos^2 \alpha} \\ &= \frac{2 - 1}{\cos^2 \alpha} = \frac{1}{\cos^2 \alpha} = 1 + \tan^2 \alpha \end{aligned}$$

پاسخنامه کاپری

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴

۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴

۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴

۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴